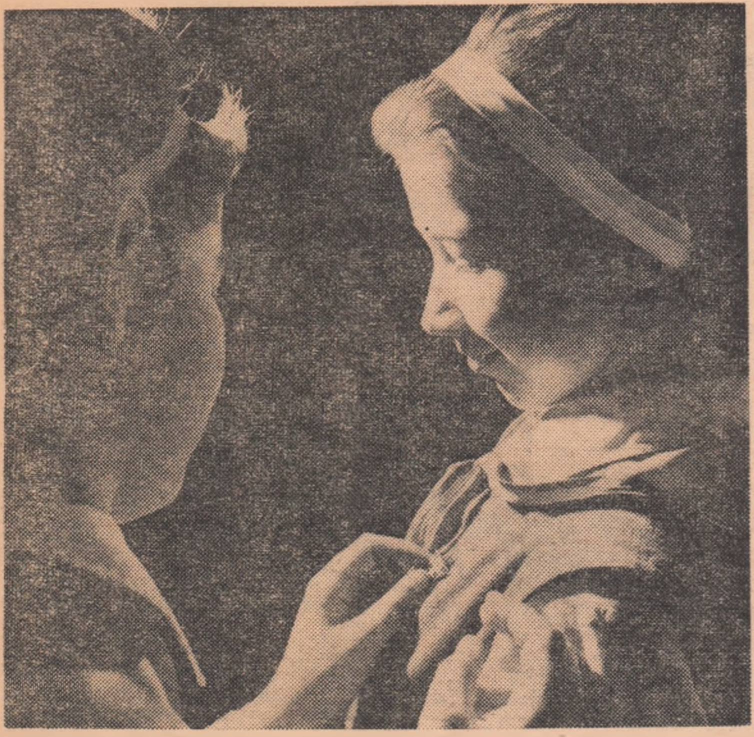

Toate condițiile au fost îndeplinite! Olteanu Angelica din clasa a VII-a B a Școlii generale de 8 ani nr. 1 din Pitești este azi purtătoare a steluței roșii.

AM CUNOSCUT O FETIȚĂ...

...blondă, cu ochi albaștri, visători. O cheamă Elena, este în clasa a V-a B și îndrăgește mult natura, frumusețile munților ce înconjoară comuna natală — a urcat Caraimanul, a vizitat Peștera Ialomicioara, a fost în excursie.

la cabană

Ce peisaj încîntător acolo sus, în munți la Piatra Arsă! Elena a purtat multe zile în minte imaginea locurilor văzute în excursii. Dar, ce păcat, a sosit vreme rea. Frigul a desfrunzit copacii, pe jos a apărut covorul ruginiu de frunze...

În catalog, în dreptul Elenei a apărut nota 4 la geografie.

Prin fereastra clasei fetița observa liniștită că doar brazii mai împodobesc munții cu verdeața lor. E frumoasă pădurea și sub omăt.

În catalog în dreptul Elenei s-au așternut un 3, apoi un 4 la limba romînă.

E frumos și iarna, părea să-și spună netulburată Elena. Pot admira în voie cușmele albe ale piscurilor, ceața din văi ca niște caiere de lînă. Colegii s-au hotărît însă s-o întrerupă din visare și atunci a avut loc...

o discuție între prieteni

— Ce-ai de gînd Elena?

— Ai note de 3 și 4. Unde vrei să ajungi?

Desen: GH. MARINESCU

— Ai uitat de hotărîrea de la începutul anului?

— Ești pionieră, ce fel de exemplu dai?

Era prea mult pentru Elena. Avalanșa de întrebări a trezit-o de-a binelea. Cum? Se poate să se adune atîtea note proaste? Oare e chiar adevărat? Da. E adevărat! Uite, Trică Mihai, președintele detașamentului, Bărboi Daniela, Ciupercă Mariana, Oprea Cristina — fruntași la învățătură sînt în jurul ei. Ce să le spună? Obrajii îi ard și parcă nu mai are glas. Abia șoptește „Am să învăț..." Dumitrescu Titus nu s-a mulțumit cu atît.

— Vrem să ne dovedești. Chiar de azi, din ora următoare să-ți iei notițe, să urmărești explicațiile.

*

„Am să-mi fac lecțiile, ce-i așa greu? s-a gîndit Elena. Întîi încep cu matematica. Uite ce exercițiu simplu: 3 t + 3 g. Ce greutate e aici? 3 + 4 =... A, dar cu tonele și cu qintalele cum o fi? Parcă am mai auzit de ele..."

Aici, Elena s-a oprit. Nu era chiar atît de ușor cum și-a închipuit. Lecțiile trecute trebuiau învățate. Am să iau totul de la început" și-a spus ea, și a început să învețe prima lecție, a doua și așa, a reușit să-și ajungă colegii. Nu i-a fost de loc ușor. Cu voință învățînd zi de zi, a reușit. Și curînd a sosit...

izbînda

Ora de geografie Este a treia lecție la care Elena stă cu mîna ridicată. Tovarășul profesor i-a pus multe întrebări zilele trecute. A fost mulțumit. Azi o ascultă din nou pe Elena. A știut. „Nota 9, Elena!" anunță zîmbind tovarășul profesor. Ce bucurie a fost în clasă! Peste puțin, în catalog, în dreptul pionierei Dincă Elena s-au înscris alte note bune: limba romînă — 9; limba rusă — 8,9; matematici 7,8; muzică 8...

Elena învață bine. Învață cu drag, este în pas cu colegii, cu prietenii ei. De acum și excursiile vor fi mai frumoase. Așa-i Elena?

Poiana Țapului — Cîmpina

LIDIA NOVAC

Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

SÎNT GATA ÎNTOTDEAUNA

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XV nr. 50 (990) ★ miercuri 16 decembrie 1964 ★ 8 pag. 30 bani

la microfon: omul de zăpadă

Cu degetele lui înghețate, bătu de cîteva ori în pîlnia microfonului, își drese vocea si, fără să mai aștepte ceva începu:

— Alo! Copii! Mă auziți? Bună ziua! Și așteptă. Fulgii de zăpadă și vîntul se prefăcură pe dată în voci subțirele de copii care-i răspunseră:

— Te auzim, omule de zăpadă!!! „Bună ziua. Și, mai ales, bine-ai venit! De-ai ști de cînd te-așteptăm!... Și pe tine, și zăpada cea albă, și patinele, și săniuțele. Atunci ardeiul roșu — vreau să spun nasul omului de zăpadă — s-a mișcat cu repeziciune în stînga și în dreapta, de bucurie; tăciunii — adică, ochii, s-au săltat cu viteză în sus și în jos și, convins că într-adevăr a fost așteptat, a început scurta sa cuvîntare.

— Așadar, iată-ne iar împreună. În drumul meu m-am abătut puțin pe la copiii de la Școala de 8 ani din comuna Ștefan cel Mare de lîngă Fetești.

Pentru cei 500 de pionieri de aici, ca și pentru toți pionierii țării, vacanța înseamnă pregătirea programului artistic pentru serbarea pomului de iarnă și a carnavalului pionieresc. Un loc deosebit îl ocupă, în pregătirile pionierilor, serbarea închinată republicii noastre, aniversării celor 17 ani ai săi. Bineînțeles, jocurile sportive, organizate în cadrul spartachiadei pionierești de iarnă, nu vor fi uitate.

I-am salutat grăbit pe pionieri pentru că mă așteptau copiii de la Școala generală de 8 ani nr. 2 din Cluj. Aici m-am simțit și eu mai bine. M-am întîlnit cu primii fulgi de zăpadă ce se așterneau la Cluj. Cei mici, dintr-a treia, vor neapărat să se întreacă în aruncarea la țintă cu... bulgări. Breazu Eugen și Crudu Viorel din clasa a IV-a vor să devină campioni în concursul de săniuș ce se va organiza pe dealul Hoia.

Un grup de fetițe discutau aprins despre costumele pe care le vor purta la carnavalul de anul acesta, organizat în jurul pomului de iarnă.

Ei, și de la Cluj spre Argeș, drept în comuna Mihăiești din raionul Drăgănești-Olt. Primul copil întîlnit aici a fost Udrică Alexandrina, din clasa a VII-a. Se grăbea. Dar văzîndu-mă s-a oprit și pe nerăsuflate mi-a spus:

— Omule drag, omule de zăpadă, bine-ai venit!

Vrei să afli ce vom face în vacanță? O brigadă artistică de agitație, o piesă de teatru, jocuri pe zăpadă (adică săniuțe sus pe deal), sport (adică probe pentru spartachiada de iarna), organizăm un cor (pe care-l dirijez eu!) o echipă de fluierași și una de acordeoniști. Și încă ceva. Dar asta-i secret, așa că rămîne între noi! Organizăm un plugușor cu care vom merge din casă în casă la colectiviști și la tovarășii profesori, cărora le vom ura viață lungă și fericire.

Acum, am să mă așez, aici, în colțul străzii. Microfonul mi-l păstrez și cum aflu ceva nou, vă informez. Pînă atunci însă, urez tuturor copiilor să încheie cu bine primul trimestru. Și zăpadă, după pofta inimii.

E. SKIBINSKY

Desen: G. BURSCHI

Simboluri dragi

Grațiela se îndrepta grăbită spre școală. Pe drum, îl întîlni pe Pilu, un băiețel de pe stradă ce trăgea după el o sanie. Bucuros c-o întîlni, îi spuse :

— Hai s-o tragem pînă sus în parc. Apoi, coborîm împreună.

— Nu pot — răspunse Grațiela — mă duc la adunarea de detașament.

— Păi, tu nu ești pionieră...

— Încă nu. Pîrlea Ovidiu, președintele detașamentului claselor a V-a m-a invitat la adunare. Se va vorbi despre simbolurile pionierești. Mă grăbesc. La revedere

La Școala generală de 8 ani nr 1 din Aiud, sala de festivități arăta mai frumos decît la serbările de sfîrșit de an. Știa ea că în ultimul timp pionierii au lucrat mult, că fiecare avea cîte o sarcină în legătură cu adunarea, dar ceea ce văzu era peste așteptări Recunoscîndu-și mai mulți colegi, invitați ca și dînsa la adunare, se așeză bucuroasă lîngă dînșii

La un semnal, pionierii au format careul. Președinții de grupă au prezentat raportul Privirile Grațielei se plimbă de la un pionier la altul ; de la Doru care-i atît de vesel în recreații, la Adriana cea cu rîsul molipsitor, de la Georgeta cea pricepută la dansuri populare la Sorin fotbalistul. Îi cunoștea pe fiecare, dar acum îi părea altfel, parcă-i vedea cu alți ochi. Iată-i acum răspunzînd la chemarea : „La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata“, cu „Sînt gata întotdeauna“

La adunare a fost invitat un tînăr utemist : inginerul Atanasie Oargă. Cînd au aflat că tovarășul inginer a fost pionier în aceiași școală și unitate, copiii au bătut din palme. Grațiela îl privea iscoditor și o mulțime de gînduri o năpădiseră : Oare înainte de a primi cravata roșie a fost și el invitat la o adunare de detașament ? Unde o fi fost clasa lor ? Ceva o făcea să creadă că tovarășul acesta înalt și foarte serios a stat tocmai în banca ei. Gîndurile i-au fost întrerupte de povestirea tovarășului inginer :

„Cînd am primit cravata roșie am fost tare fericit. Cravata a simbolizat pentru mine intrarea în rîndurile constructorilor socialismului. M-a stimulat în muncă. De mic voiam să devin inginer, undeva, într-o mare uzină. În Aiud, orașul nostru, nu exista însă atunci așa ceva Cînd eram student s-a construit și această uzină și acum lucrez aci“

În încheiere tovarășul inginer i-a invitat pe copii să viziteze întreprinderea, să cunoască acolo și pe alți tovarăși care au fost pionieri în școala lor.

Au luat cuvîntul pionierii. Carmen a vorbit despre cravata purpurie ca steagul partidului. Marcela a arătat cum cinstesc pionierii din detașamentul lor cravata roșie, învățînd bine ca Adriana, Maria, Oliviu, respectînd și ajutînd pe cei mai în vîrstă, fiind un exemplu de comportare pentru ceilalți elevi

Într-un moment de liniște, gîndurile Grațielei, dorința ei fierbinte de a fi pionieră au prins glas. A început să recite o poezie. N-a venit pregătită pentru aceasta. Poezia a învățat-o mai demult, pentru că îi plăcuse. La început vocea i-a tremurat un pic, apoi i-a devenit hotărîtă cînd spuse :

Cînd vei primi cravata
Vei ști că-i prețul muncii...

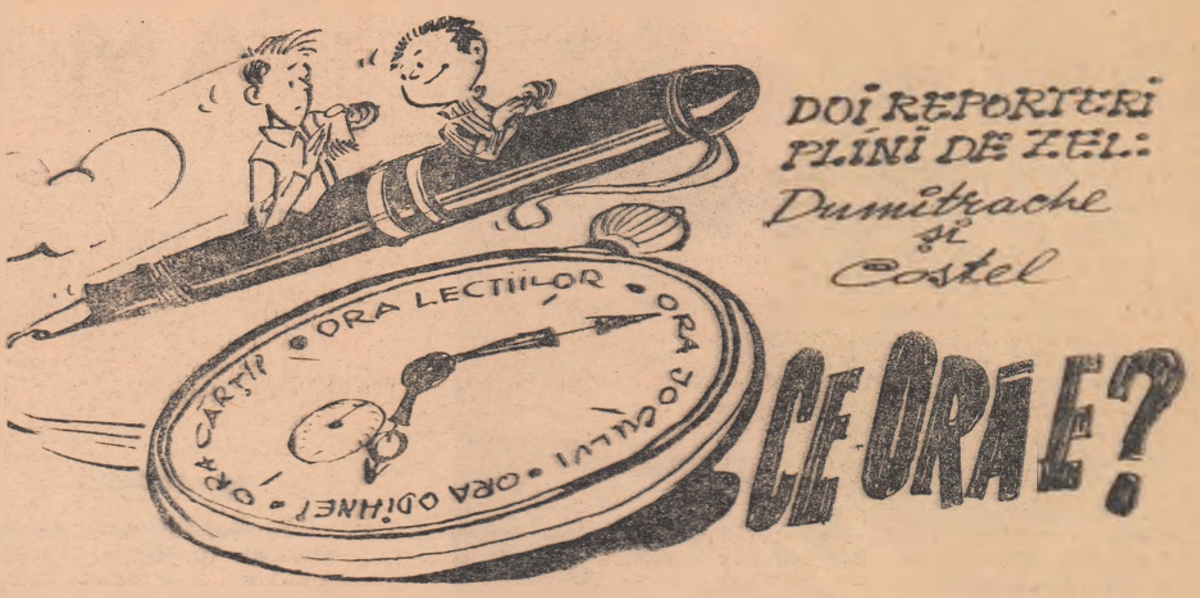
Se înserase. Grațiela dădu să intre în curte, dar îl văzu pe Pilu care o privea întrebător. Și fără să aștepte întrebarea lui, Grațiela zîmbi puțin și cu gîndurile încă la adunare, îi spuse în fugă :

— E tare frumos să fii pionier !

Din viața pionierească

Începînd de azi, și eu sînt membru al marii familii pionierești — par să spună ochii lui Chițu Ionel din clasa a III-a B de la Școala generală de 8 ani nr. 5 din București.

Ce oră e?

Într-una din zilele săptămînii trecute, Dumitrache trecu pe la Costel :

— Iartă-mă că te deranjez, dar mi s-a oprit ceasul. Vrei să-mi spui cît e ora ?

— Cu plăcere, rîse Costel. La mine e ora... lecțiilor !

— Îți arde de glumă ? Te-am întrebat ce oră e !

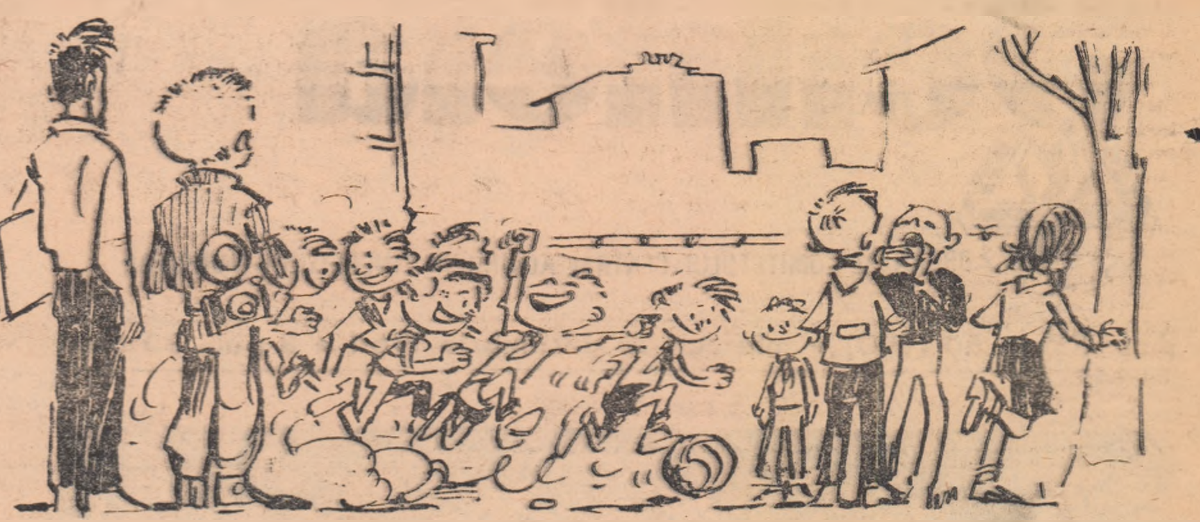
— Și eu ți-am răspuns ! Acum e ora lecțiilor !

— Dar ce, tu înveți numai o dată pe zi ?

— Știi bine că nu ! Învăț și două, și trei — cît e nevoie !

— Ah, înțeleg. „Ora lecțiilor“ e o expresie poetică...

— Mă măgulești ! Ei, și mai sînt și alte ore : ora odihnei, ora jocului, ora cărții !

— Eu aș adăuga : și ora reportajului pe care trebuie să-l scriem pentru numărul viitor.

— Ai dreptate. Termin de rezolvat ultima problemă și pornim. Astăzi sîntem invitați la Școala generală de 8 ani nr. 171 din București.

Un ceas mai tîrziu, cei doi reporteri plini de zel intrau în holul spațios al școlii de pe strada Vasile Gherghel. Tocmai sunase de recreație. Mulți băieți se duceau în curte pentru a continua un meci de fotbal început în prima recreație și care avea să se termine în ultima, dacă bineînțeles, reușeau să țină minte scorul. Alții căutau să ocupe din vreme un loc în fața gazetei de perete, pentru a citi articolele nou apărute. Totul din vreme. Vrem să-i cunoaștem, să ne împrietenim. La ei mă duceam. Vă las.

— Ce „oră“ o fi la el ? exclamă visător Costel.

Se apropie două fete : Costea Mihaela și Chițu Elvira, dintr-a VII-a C. Politicoși, prietenii noștri salută. Fetele răspund și continuînd o discuție pesemne interesantă, trec mai departe. Prima e președintă de detașament, a doua de grupă. Cu siguranță că pun la cale o nouă acțiune pionierească. Toți știu că se ajută mult una pe alta. (Asta e bine. Ar fi însă și mai bine dacă amîndouă ar ajuta-o pe Constantinescu Florentina, președinta de grupă de la a VII-a B, în felul acesta ambele grupe ale detașamentului ar lucra la fel de susținut. Să sperăm că sugestia noastră nu va rămîne fără ecou).

Dar băiatul de colo ? Își tot face de lucru cu un carnețel și un creion.

— O fi tot un reporter ! tresare Dumitrache.

— Ești pe-aproape ! E Radu Marian, caricaturistul gazetei de perete. Nimic nu-i scapă ! El e autorul caricaturii la adresa acelor fete care nu prea respectă ținuta școlară. Acum pregătește una despre... dar să nu anticipăm ! Hm, mă tot întreb : la el ce „oră“ o fi ?

— Aceeași ca la Rădulescu Cornel, dintr-a VI-a D, care umblă să organizeze în detașament un concurs de șah ; aceeași ca la Teodorescu Bogdan, președintele unității care, ajutat de tovarășul instructor superior, Marin Constantin,

Fiecare număr e așteptat cu interes, citit pe îndelete și comentat pe larg, mai cu seamă rubrica satirică...

Iată și o cunoștință : Ghiorma, dintr-a IV-a, președinte de detașament.

— Ce mai faci, Dorele ? spuse Dumitrache.

— Ba să mă ierți, îl cheamă Ionel !

— Gabriel ! precizează zîmbind cel în cauză. Și totuși, nu v-ați înșelat nici unul, nici altul ! Mă numesc Ghiorma Gabriel Ionel Dorel !

Posesorul acestui nume lung este destul de scurt la vorbă.

— Mă iertați, însă nu prea am timp. Știți, vom avea o adunare. Primim în organizație cîțiva școlari dintr-a III-a.

— Cînd, mîine ?

— Nu ! Peste cîteva săptămîni ! Dar pregătim definitivează propunerile pionierilor pentru programul de activități al vacanței de iarnă

— Adică ?

— E simplu ! Pe lîngă „ora“ lecțiilor, a jocului, a odihnei mai există și O „ORĂ“ A TIMPULUI PE CARE ÎL DĂRUIEȘTI TOVARĂȘILOR TĂI, așa cum fac toți elevii pe care i-am întîlnit mai înainte și mulți alții membrii ai activului sau, pur și simplu, pionieri ! „Ora“ asta poate avea uneori numai treizeci sau numai zece minute ; important este să-ți potrivești întotdeauna ceasornicul treburilor zilnice în așa fel încît să arate, între altele, și TIMPUL PE CARE TREBUIE SĂ-L DĂRUIEȘTI TOVARĂȘILOR TĂI.

Text : OVIDIU ZOTTA
Desene : PUIU MANU

SFATUL PROFESORULUI

Exercițiul suplimentar

Un aspect mai puțin cunoscut al studiului individual este și exercițiul suplimentar, care înseamnă a efectua independent o serie de exerciții, în afară de pregătirea obișnuită pentru lecții. El nu are un caracter obligator, dar răspunde dorinței de-a învăța cît mai bine și contribuie la pregătirea noastră generală.

Exercițiul suplimentar se referă, în mod special, la materii ca : matematica (exerciții cu cele patru operații, dezlegări și rezolvări de probleme, refacerea unor demonstrații), limba romînă (analiză gramaticală, exerciții de scriere corectă) limbile străine (scris, citit, pronunție, traducere și exercițiu gramatical).

Acest mod de pregătire este recomandabil și elevilor cu rezultate bune la învățătură dar, mai ales, celor rămași în urmă sau celor care au unele lipsuri în însușirea materiei. Să luăm ca exemplu cazul elevului Ștefan. Acestui elev, deși a învățat regulile după care se efectuează cele patru operații cu fracții, îi vine greu să lucreze, nu poate duce singur la bun sfîrșit rezolvarea unui șir de fracții. Tovarășul profesor îl ajută și totuși el se încurcă. Cum va putea ieși din această situație ? Bineînțeles, făcînd cît mai multe operații cu fracții, adică făcînd singur, sau ajutat de cineva, exerciții suplimentare. Un alt elev Sandu, lucrează bine cu fracțiile și totuși face și el exerciții suplimentare. De ce oare? El a îndrăgit foarte mult matematica și dorește să capete ușurință și rapiditate precum și o mai mare siguranță în rezolvarea celor mai grele fracții. Așadar, exercițiile făcute suplimentar folosesc atît lui Ștefan cît și lui Sandu, fiecăruia în felul său, scopul fiind același : o mai bună pregătire.

Dacă ne hotărîm să facem exerciții suplimentare, este necesar să cerem sprijinul și părerea tovarășilor profesori, să-i rugăm ca să ne facă unele recomandări. Exercițiul suplimentar trebuie făcut cu grijă (acolo unde simțim nevoia) și cu măsură, așa încît să nu dăuneze pregătirii noastre zilnice. Se recomandă ca el să fie făcut în timpul afectat pregătirii pentru lecții și să nu depășească o jumătate de oră.

Acest mod de a studia individual ne ajută să dobîndim pricepere, siguranță, rapiditate și, un lucru de mare preț, deprinderea de-a munci independent.

Prof. A. USCAR

Discuția noastră :

CUM NE COMPORTĂM

Am pe masă două scrisori. Expeditorii : elevul Vlada I. Ion, clasa a VII-a B, satul Cozaci, comuna Nucet, raionul Tîrgoviște, regiunea Ploiești. Și, Postul de Miliție Bacaciu, Miliția Raionului Tîrnăveni, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară.

Așadar, să dăm cuvîntul scrisorilor :

O problemă

„Este în școala noastră un băiat, Dinu, în clasa a VII-a A. Pentru noi toți el este o problemă. De ce ? Uite, de pildă pentru faptul că de nenumărate ori a sărit gardul școlii ce se învecinează cu grădina unei bătrîne. Ea are un gutui, iar Dinu sare gardul ca să fure gutui. Tot Dinu este acela care-i bate pe copiii cei mici. Iar la extemporale copiază pentru că niciodată nu se ostenește să învețe. Față de tovarășii profesori are o comportare foarte urîtă. Pentru aceste fapte ale lui cît și pentru altele tot atît de urîte, tovarășa dirigintă a clasei a VII-a A i-a dat, de nenumărate ori, biletele prin care înștiința pe părinți de comportarea fiului lor. Aceste bilețele n-au ajuns însă niciodată la destinație. Dinu avea grijă să le rupă în drum spre casă. Noi nu știm ce să facem pentru ca să-l îndreptăm, pentru a-l ajuta să înțeleagă că purtarea lui este foarte urîtă. Dacă l-am convinge să-și recunoască greșeala, poate am reuși să-l determinăm să se îndrepte. Ce să facem cu Dinu ?"

Aici scrisoarea se termină. Într-adevăr, ce să facă pionierii de la Cozaci cu Dinu ? Tu, Dinule, ce părere ai, ce ar trebui să faci ca să te îndrepți, ca să nu mai fii „o problemă" pentru colegii tăi ?

Scrisoare de mulțumire

Un asemenea titlu este, într-adevăr, puțin obișnuit pentru o scrisoare. Dar rîndurile care urmează confirmă că, într-adevăr, aceasta este o scrisoare de mulțumire. Iat-o : *„Vă facem cunoscut că pionierul Tarnu Ioan din clasa a VI-a, din această comună, a găsit, cu puțin timp în urmă, pe drum, un portmoneu în care, printre acte, se afla și suma de 611 lei. Pionierul Tarnu a venit imediat la postul de miliție cu portmoneul, predîndu-l. După vreo două ore s-a prezentat și proprietarul portmoneului disperat de pierderea actelor și a banilor. A fost foarte emoționat cînd i-am înmînat portmoneul cu tot conținutul. Pentru fapta lui cu adevărat pionierească noi ținem să mulțumim pionierului Tarnu Ioan prin intermediul ziarului „Scînteia pionierului".*

De ce am pus alături aceste două nume de copii ? Pentru că, în ambele cazuri este vorba de cinste, de felul cum au înțeles doi copii noțiunea de cinste. Dinu — să fure și să mintă. Tarnu — să fie, prin fapte, un copil cinstit.

Oare, ce s-ar fi întîmplat dacă Dinu găsea portmoneul cu bani și acte ?

OANA MAGDU

Ce părere aveți dragi cititori despre Dinu ? Dar despre Tarnu ? În școlile voastre au fost cazuri în care copiii să aibă puterea să-și recunoască greșeala ? Voi cum ați procedat în asemenea cazuri ? Așteptăm să ne scrieți. Nu uitați să menționați pe plic : pentru rubrica „Cum ne comportăm"

De prin clase adunate

Pionierului DUDUIALA P. VIRGIL (Tg. Jiu)

Dragă Gili, scrisul tău,
Este enigmatic rău !
L-am citit, l-am răscitit,
Și cu lupa l-am privit,
Îndelung l-am studiat,
Însă nu l-am dezlegat.
Asta nu-i scrisoare, frate,
Sînt... cuvinte-ncrucișate !

Pionierului LUCACI GHEORGHE (comuna Ghelar)

După vîrstă, măi nepoate
Ești de abia un omuleț
Însă după cum înveți,
Ești un om și jumătate !

Pionierului IANC VASILE (Someș)

Știu că ești pescar vestit,
Ai și undiță și plasă,
Și ades ai izbutit,
Să prinzi chiar un somn... în clasă !

Pionierului FARCAȘ EMIL (Zălan)

Ți-ai luat angajament,
Ca de astăzi înainte,
Să devii cel mai cuminte,
Și să nu fii neglijent.
Noi cu toți ne-am bucurat,
Dar a fost o păcăleală,
Că-ncepînd de-a doua zi,
N-ai mai dat de loc prin școală.

PETRE BOKOR

Acasă...

de Mircea Sîntimbreanu

Există cineva să-și închipuie că e școlar doar sub acoperișul școlii, că disciplina se diluează proporțional cu depărtarea de catedră, că pe coridor e mai puțin imperioasă, în curtea școlii rămîne doar de ochii profesorului de serviciu, pe stradă doar pentru că mai purtăm ghiozdanul, dar acasă rămîne în cuier pînă a doua zi la ora primului clopoțel ? Nu cred. Nu cred să fie vreunul dintre voi care să nu-și fi dat seama că munca școlară are doi poli — la școală și acasă — că între ei aleargă o permanentă „suveică" ce își sporește firul în acest „du-te vino" cît se poate de precis. Învățătura e un proces organic ce se desfășoară în doi timpi asemănători, dacă vreți — cu mersul. Greutatea corpului se reazimă cînd pe un picior cînd pe altul — alternativ — și este cu neputință altfel. Decît cu riscul șchiopătării, al zacerii sau tîrîrii. Și cînd din unele scrisori ale voastre aflu de elevi care „șchioapătă", mereu proptiți în cîrja notelor mici — eu sînt convins că aceasta, se datorează în cea mai mare măsură faptului că cele două rotițe dințate — munca de la școală și cea de acasă — nu sînt perfect angrenate...

Examenul disciplinei se promovează, e adevărat, mai greu acasă. De ce ? Pentru că la școală e profesorul, e colectivul, jurnalul de clasă etc. Acas... Ei bine, acasă *parcă* ai fi în vacanță. Singur, la doi pași de pat, la trei pași de mingea de sub pat, la patru pași de bicicletă și, vorba filmului, la cinci pași de... infinit.

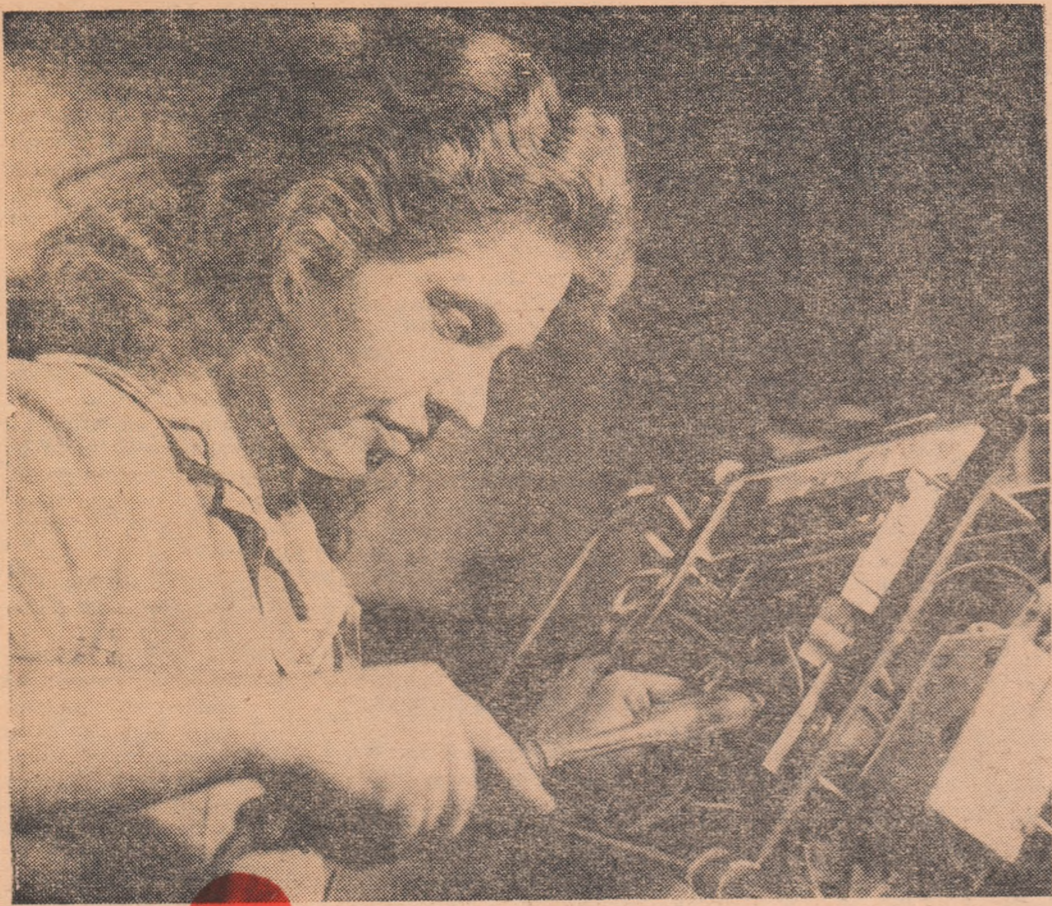
Încep tîrguielile cu tine însuți, vin chiar și „argumente" :

— „Nu mă ascultă. Am notă"

— „Pentru mîine avem ușor" etc. Și nu-ți vine să fii prea aspru. Măcar ție să-ți fie un pic de milă de tine, nu-i așa ? Săracul de mine, îți spui, dacă și eu însumi îmi fac greutăți ? ! După cîtva timp ai prins slăbiciunea acestui „președinte" de comisie. Nici nu-l mai consulți...

„Spune-mi ce faci acas... ca să-ți spun ce fel de elev ești", s-ar putea parafraza un cunoscut proverb. E adevărat, dar important este nu numai *ce* faci, ci și *cum* faci. Luați un codaș al clasei și întocmiți-i graficul muncii de acasă. Cît timp și cu ce tensiune stă la masa de lucru ? Ce vom observa ? Că stă la masa de lucru pînă *scrie* deoarece prin teme el înțelege doar scrisul. Că pentru el temele se prezintă ca o claie de fîn ce trebuie încărcată oricum, în afară de orice ordine, numai încărcată să fie : scrie la matematică, apoi învață la franceză, apoi face o hartă și în sfîrșit citește la romînă. Exact cum un țăran ar însămînța, apoi ar ara și, în sfîrșit, după o brumă de recoltă și-ar aminti că trebuie aduse și îngrășămintele. Îi citești adesea în ochi descurajarea : „E greu, greu de tot !"... Sigur, e chiar un blestem ! Cum adică ? Întîi să rezolvi niște teme bazate pe atîtea și atîtea reguli noi și abia *pe urmă* să înveți și regulile ? Cu alte cuvinte cînd rezolv tema nu știu regula și cînd știu regula nu mai am ce rezolva ? Greu de tot. Să culegi via cînd ea e încă îngropată în pămînt ? !

Luați-i acum pe fruntași. Ei știu cu precizie cînd scriu, cînd învață, cînd și cît timp se odihnesc sau se joacă. Ei s-au obișnuit să respecte *orarul* muncii de acasă și nu îl încalcă pentru nimic în lume. Prin fixarea acestui regim activitatea de acasă se cristalizează, e sustrasă haosului, zăpăcelii, bunului plac. De ce să-ți simți puterile numai la joacă, de ce numai acolo ambiția de a nu pierde, de a dovedi că ești mai pregătit, mai priceput ? Știu, de pildă, că unii sînt „morți" după fotbal. Perfect ! Să se antreneze ! Dar să nu uite, îi rog foarte mult, să-mi prezinte și mie pe antrenorul care este de acord să joace 300 de minute pe zi. Vedeți ? Există și în fotbal un regim. Citiți biografia lui Pele și o să-l aflați. Alminteri Pele nu va citi niciodată biografia voastră.

Zilnic la Uzinele „Electronica" din Capitală se asamblează zeci și zeci de aparate de radio și televizoare. ...Încă vreo cîteva piese, și noul aparat la care lucrează tînăra din fotografie, va începe să cînte.

Cei 7 Pitici

Probabil că nu există copil care să nu-i fi cunoscut, să nu le fi făcut o vizită acasă. Și eu i-am cunoscut, și iată cum:

Am primit deunăzi un telefon.

— Alo! am auzit în receptor o voce răgușită. Aici, piticul cel cu nasul roșu...

—Da!? Îmi pare bine, ce s-a întîmplat?

— Nu s-a întîmplat nimic. Dimpotrivă, la noi este veselie mare. Și avem atîția invitați! Știți, ne-am pregătit de călătoria de iarnă. Și toată lumea e bucuroasă. Adică, aproape toată lumea...

Drept să vă spun, n-am înțeles mare lucru din discuția cu... piticul cel cu nasul roșu.

Așadar, m-am hotărît: o să mă duc acolo! Și m-am dus. Pe strada Aristide Briand nr. 11.

La ușă, ca niște gazde politicoase, chiar cei șapte pitici (de ce s-o fi recomandat: piticul cel cu nasul roșu? Toți îl aveau la fel — roșu ca sfecla!) însoțiți de Albă ca Zăpada!

Atmosfera de sărbătoare se simțea chiar de la ușă: șiraguri de beteală ca argintul se încrucișau peste ferestrele luminate, și globulețe multicolore, și becuri strălucitoare. Lumea de acolo era, într-adevăr, veselă. O fetiță cu părul de aur cînta fericită la xiloton, un iepuraș bătea cît îl țineau... labele într-o tobă mare, iar urșuleți cu blana de catifea tăceau tumbe ca acrobații de circ. Am zărit de fapt și un clovn de circ! Rotea cu atîta precizie o umbreluță ridicată deasupra capului, încît te mirai cum de n-o scapă! Și avea un costum atît de nostim, colorat în toate culorile. Dar fluturașii! N-aveau astîmpăr de loc: zburau într-o parte și alta, băteau elegant aerul cu aripile lor mari, ca niște evantaie.

Mi-a atras atenția o pisicută bălțată. M-am apropiat de ea. Mi se pare sau...

— Ce are, de ce nu se joacă și ea, c-o văd cu mingea?!

— Ei, s-ar juca ea, aud același glas gros de la telefon.

— Și de ce nu se joacă, e pedepsită!?

— Da, cei de la „Bucuria copiilor" au pedepsit-o. Pe ea și pe suratele sale bălțate, le-au pedepsit. Le-au făcut urîte.

N-am mai cerut lămuriri. Mi-a părut rău de ele.

— Dar fetița aceasta, de ce stă la colț? Și ea este pedepsită?

— „Mioara" o cheamă, spune puțin jenată Albă ca Zăpada. Ne-am pregătit de drum, ne așteaptă brazii, brazii de An nou!... „Mioara" însă, nu cred c-o să ne însoțească, de asta e supărată.

M-am apropiat s-o văd mai bine: avea mîinile și picioarele strîmbe și, nu prea semănau a Mioara, adică a fetiță. Cu toate că cei de la „Meșteșugarul" — Mediaș i-au cusut clar numele pe rochiță: „Mioara".

Și totuși, de la ei au pornit multe jucării frumoase. De la ei, ca și de la „Bucuria copiilor" — București sau de la Fabrica „Ambalajul metalic" — Timișoara.

Cît privește pe ceilalți excursioniști, sînt gata de plecare!...

AL. DINU IFRIM

Desen: STELA CREȚU

O clasă neobișnuită

Abia se lăsase înserarea și ușa „clasei" (o sală de la sediul gospodăriei) începu să se deschidă tot mai des. „Elevii" dau binețe și se așază în bănci. Unii sînt tineri, abia trecuți de douăzeci de ani, alții au părul alb. Toți poartă la subsuoară cîte o carte cu coperți albastre și cîte un caiet. Au venit aici să învețe cum să lucreze pămîntul după metode înaintate, științifice, pentru a-i smulge recolte tot mai bogate.

Profesorul — tovarășul inginer Petre Romașcanu e prietenul și sfătuitorul celor 235 de colectiviști din comuna Luncani, regiunea Cluj care vin să învețe la cursurile agrozootehnice. De aceea și serile de învățămînt sînt așteptate cu plăcere de colectiviști. De la profesorul lor „elevii" învață cum să cultive pămîntul în mod diferențiat, cum se aplică îngrășămintele naturale și chimice, în ce fel se combat dăunătorii plantelor etc.

Dacă în trecut țăranii de pe aceste locuri abia știau să deslușească slovele cărților, astăzi, colectiviștii pot cerceta la microscop compoziția plantelor, știu ce este un germinator, știu că grîul pe care-l cultivă din strămoși este de mai multe soiuri etc.

Într-o bancă stau doi bărbați. Amîndoi fruntași într-o brigadă de cîmp. Sînt Ștefan Hărăstășan tatăl și Ștefan Hărăstășan fiul. Cînd se așază în bancă devin colegi. Amîndoi învață cu plăcere. Și deseori, îi poți vedea, după lecție, pe amîndoi stînd de vorbă cu alți „elevi", purtînd discuții aprinse despre cele aflate de la profesorul lor sau din cărți. Lîngă o fată tînără (Viorica Bugnaru — secretara U.T.M. de la brigada legumicolă) stă o colectivistă mai în vîrstă. E Ana Sîngeran.

— Cu tovarășa Ana a fost o poveste — își amintește tovarășul Romașcanu. Abia începusem învățămîntul și numai că într-o seară o văd că intră în clasă. „Știți... am venit și eu la „școală"... să mai învăț și eu" — și îmi arătă un caiet nou, nouț, pe care și-l pregătise pentru notițe. Am primit-o cu plăcere în mijlocul nostru. Și de atunci n-a lipsit niciodată de la curs. Învață bine, e printre fruntași, la fel ca în brigada care lucrează.

În pauză am ieșit să mai discută

—Frumoasă știință-i agrotehnica a

— spune colectivistul Ion Mathe. frumos mai vorbește tovarășul ingine După metodele noi să tot lucrezi p mîntul. Eu am apucat timpurile pămîntul era abia sgîriat cu plugul. tita doar, ca să aibă loc sămînța. D pre compoziția solului n-am știut n odată nimic. Acum știm că pe la pămînturile aluvionare trebuie lucr altfel decît cele tari, că îngrășămint ne aduc sporuri de recoltă.

Tot de la colectiviști am aflat și d pre casa laborator unde se aplică practică multe dintre cunoștințele t retice învățate la curs, despre sera care iarna se cultivă roșii de soiul „Z landia", despre încercările care le pentru a adapta la condițiile de seră alte soiuri.

...Cînd am intrat din nou în era întuneric. Pe micul ecran ce pr se viață pe perete am urmărit cu un diafilm despre „Cultura forțată roșiilor"

E. ROȘ[illegible]

Expunerea primei lecții, de la învățăm agrozootehnic, i-a captivat pe colectiviști comuna Ianca, raionul Făurei chiar de la ceput

Cum e în casa nouă?

Parcă deasupra satului se rupsese cerul. Ploua cu boabe mari, gălăgioase, repezi. Fugisem în case și priveam de după perdele jocul năzdrăvan al ploii, care se încăpățîna să inunde ulițele, curțile oamenilor. Ceasuri în șir, din gălețile sparte ale văzduhului a șiroit apa.

Căsuța mătușii Maria abia se mai zărea ca o insulă mică în mijlocul bălții, care acoperise curtea. A trecut ploaia. Urmele ei însă au făcut semne pe pereții căsuței. Au început să cadă bucăți de pămînt amestecate cu var.

Într-o zi cîțiva oameni de la Sfatul popular comunal au privit căsuța într-o rînă și i-au spus mătușii: trebuie să-ți faci una nouă, mătușică. Uite, mîine îți trimitem materiale de construcție.

N-a trecut mult și s-au ridicat temeliile noii case. Au mers și cîțiva pionieri din unitatea noastră să dea o mînă de ajutor. Căram apă, făceam și noi ce puteam. Mătușa Maria nu mai era singură. Întinerise, parcă.

Cînd trecem spre școală îi dăm binețe și o întrebăm așa, în glumă: Cum e în casă nouă, mătușică?

Și ea rîde. Rîd toate florile din geam.

MARTA CUIBUȘ

După o corespondență a pionierei **LUCIAN ALISA** — Școala de 8 ani nr. 2, comuna Măstăcani, raionul Bujor

Colțul curioșilor

Ce știm despre Ateneu

Pe la sfîrșitul secolului trecut era foarte cunoscută publicului o expresie rimată : „Dați un leu pentru Ateneu“. Este lozinca sub care s-au strîns, prin contribuție publică, fondurile necesare ridicării acestui monumental edificiu de cultură. Ateneul a fost ridicat între anii 1886—1888, prin stăruința lui Constantin Esarcu, fondatorul societății „Pentru propagarea cunoștințelor folositoare în popor“.

Este interesant de reținut forma sălii de concerte, care este rotundă. Desigur, în construcția de ansamblu a acestei clădiri se văd linii ale unor monumente arhitectonice antice. Forma sălii de concerte a fost însă determinată de forma fundației unui circ, care urma să se ridice înainte de construirea Ateneului și care n-a mai fost terminat. Așadar, s-a folosit temelia arenei, circulară, peste care s-au ridicat zidurile Ateneului.

Bogăția ornamentației interioare, a îmbinării unor stiluri și motive arhitectonice diferite, fac ca acest edificiu cultural să fie unic în felul său. Deosebit de elegante sînt cele patru scări de marmură, răsucite în jurul unor piloane, care pleacă de la parter către sala de concerte. Parterul, de asemenea are forma rotundă și este înconjurat, cu un inel, de douăsprezece coloane.

Deoarece în decursul anilor clădirea a suferit unele avarii, îndeosebi în timpul luptelor din august 1944, cînd hitleriștii au bombardat-o, s-au luat măsuri de renovare, — lucrări care în prezent sînt în plină desfășurare, păstrîndu-se intactă frumusețea arhitectonică a acestui monument de cultură.

Ateneul R. P. Romîne este sediul Filarmonicii de Stat „George Enescu“. Sub cupola sa au răsunat acordurile multor concerte strălucite date de interpreți și dirijori, muzicieni cu renume mondial, dintre care amintim cîțiva : George Enescu, Dinu Lipatti, Alfredo Casella, Maurice Ravel, Hermann Abenahth, Jacques Thibaud, Artur Rubinstein, Claudio Arran.

Indienii din Peru

Desen : GH. MARINESCU

Au trecut conchistadorii

Prin 1532 spaniolul Francisco Pizarro în fruntea unei bande de aventurieri a intrat în țara incașilor. Incașii, „copiii soarelui“, stăpîneau pe vremea aceia un teritoriu mai întins decît ocupă astăzi Peru. Aproape 5 000 km de-a lungul Anzilor pe coasta de vest a Americii de sud, iar de la țărm spre continent pînă departe în junglele Amazonului. Capitala incașilor era la Cuzco. Agricultura lor era destul de înaintată. Nu prea se găseau pe vremea aceia nici în Europa țări care să-i întreacă. Aveau sisteme de irigații, făcuseră terasări în coastele abrupte ale Anzilor (terasări ce sînt folosite și astăzi) și aveau construite drumuri mai bune decît vestitele drumuri romane în Europa.

Cunoșteau și scrierea, dar obișnuiau să-și țină socotelile și cronica evenimentelor mai importante cu ajutorul unui sistem de sfori cu noduri și culori, sistem numit „quipus“. Foloseau și chirurgia — făceau operații la creier. Meșterii incași știau să facă minunate obiecte de artă din aur, argint sau aramă. Construcțiile lor masive, din blocuri din stîncă reprezintă și astăzi minuni ale lumii. Marele templu al Soarelui din Cuzco a fost cea mai măreață construcție din America, iar în ceea ce privește ornamentația se compară cu cele mai frumoase construcții europene.

Dar peste această civilizație veche, în numele civilizării, au trecut conchistadorii cu foc și cu sînge.

Petele albe

Eu nu cred că există cineva printre voi care să nu-și fi dorit să facă măcar o călătorie cu racheta prin Cosmos.

Ba unii dintre voi poartă în ghiozdan fotografia vreunui cosmonaut temerar. În același timp însă aici pe un continent al planetei noastre mai există și un alt fel de viață împins în urmă față chiar de civilizația incașă. Deschideți atlasurile voastre și urmăriți unul din afluenții Amazonului.

În sus spre izvoarele lui „Putimayo“ în jungla în care n-a pătruns încă picior de explorator există un loc „Gran Pahonai“ însemnat pe hartă cu o pată albă. Pe locul acesta însemnat cu pată albă trăiesc oameni care n-au vrut să fie subjugați. Apărîndu-și libertatea și viața, mulți indieni din triburile incașe s-au retras departe în jungla inaccesibilă europenilor. Acolo în colibe din frunze, sub continua amenințare a sălbăticiunilor din junglă sînt urmăriți de „haciendados“. Colibele sînt incendiate, bătrînii și, femeile alungați, cei ce vor să se apere sînt uciși, iar copiii luați și puși să muncească în „haciendas“ sau sînt vînduți. Legile din Peru interzic sclavia, dar aici, sub petele albe de pe hartă, nu mai ajunge legea. Aici ajung urmașii conchistadorilor.

Dar chiar și acolo pe unde legea ajunge, viața indienilor nu este mai bună. Un număr mic de moșieri și capitaliști, cam 12 000, dispun de circa 75 % din venitul național în timp ce aproape 6 milioane de indieni dispun numai de 12 %. Mai mult de jumătate din populația țării cîștigă lunar 100 soli, în timp ce 1 % din populație cîștigă 1 000 000 soli lunar.

Tierra!

Încă de anul trecut peste 2 000 familii indiene au ocupat suprafețe de pămînt în regiunea Jumin.

Peonii din Anzi s-au ridicat la luptă. Peste 8 000 de țărani din regiunea Cuzco au ocupat 14 „haciendas“. În valea Piurei au fost ocupate 17 haciendas. În ultimele luni, sute de familii au pus stăpînire pe mari suprafețe de pămînt, în apropiere de Huancayo, iar în regiunea Apurimac s-au produs ciocniri violente între indieni și poliție. În ajutorul haciendadoșilor poliția și armata intervin cu promptitudine în mod sîngeros. În 1532 Francisco Pizarro și banda lui au ucis fără nici un motiv 2 000 de incași neînarmați adunați la un ritual religios.

Poliția din Peru vrea să fie la înălțimea conchistadorilor. Ucide peoni care vor să-și reia pămînturile ce le-au fost jefuite strămoșilor lor. Dar pentru fiecare mort, astăzi indienii își fac cîte un nod pe quipus. Nimic nu va rămîne neplătit. Din ce în ce mai multe și mai mari grupuri de peoni intră în haciendas purtînd pancarda pe care este scris un singur cuvînt „TIERRA !“.

Un proverb indian spune : „incasul poate fi ucis, jefuit, dar nu poate fi subjugat“.

Acest vechi proverb își arată și astăzi actualitatea în Anzi.

Dicționar :

Conchistador = cuceritor spaniol sau portughez
Quipus = metodă indiană incașă de ținere a calculelor și de povestire a evenimentelor folosită în vechiul Peru
Haciendados = mari proprietari de pămînt
Haciendas = domeniu uriaș, moșie mare în țările din America Latină
Peon = muncitor agricol sărac, clăcaș, semiiobag
Tierra = pămînt
Sol = monedă peruviană 26 soli = 1 dolar

MOZAIC

● În Canada a fost realizat un creier electronic cu ajutorul căruia scafandrii vor putea efectua scufundări mai dese și mai de lungă durată, cu mai puține riscuri. Aparatul, care are o lungime de aproximativ 25 cm și o grosime de 10 cm, în permanență arată scafandrului timpul cînd trebuie să se ridice la suprafață.

● Vîrsta munților Carpați este de aproximativ 200 milioane de ani. Data „nașterii“ acestui frumos lanț muntos a fost stabilit nu de geografi, ci de geologi și chimiști. Aceștia, în laborator, cu ajutorul unor aparate de precizie au calculat cantitatea de radioactivitate a elementelor din roci, stabilind astfel timpul ce s-a scurs de la formarea masivului carpatic.

● După statisticile Centrului național cinematografic din Franța, Japonia este țara unde se produc cele mai multe filme din lume. De exemplu, în 1963 în această țară s-au turnat 363 de filme. După Japonia urmează India cu 298 de filme.

● Știți că în Burma 1 650 de elefanți „lucrează“ la exploatarea forestieră ? Punerea la munca a elefanților se explică prin faptul că Burma exportă foarte multe lemne de mobilă.

● Antonio Broggi, un măcelar din Milano a găsit în stomacul unui bou o monedă care datează din anul 200 al erei noastre.

● Sarea nu totdeauna se dizolvă în apă. De exemplu, în golful Persic se găsește o insulă pe nume Ormuz, a cărei perimetru este de 30 kilometri și se ridică deasupra apei cu 90 de metri. Insula este compusă complet din sare de bucătărie și pe suprafața ei nu crește nici un fel de plantă.

De la prietenii tăi din R. D. Germană

— Uite ce frumos a ieșit omul nostru de zăpadă, parcă spun copiii din fotografie. Și nu e greu de modelat. Materia primă e proaspătă. (Numai pălăria e mai veche). Cărbunii sînt autentici și... bineînțeles, autentică este și iscusința pe care copiii o au din belșug.

ORIGINEA şi evoluţia OMULUI

III. Selecţia naturală

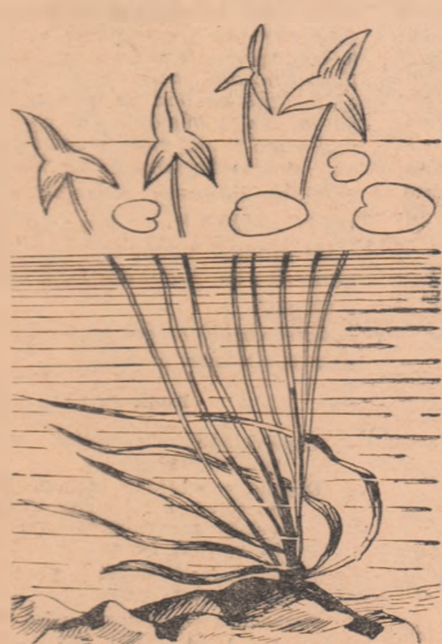
de Acad. Prof. EUGEN MACOVSCHI

În numărul precedent al Scînteii pionierului am arătat cum crescătorii de animale şi cultivatorii de plante reuşesc să transforme fiinţele vii astfel încît din animale şi plante sălbatice sau inferioare din punct de vedere al calităţilor utile omului, obţin noi rase de animale şi noi soiuri de plante foarte productive. Totodată, tinerii noştri cititori au aflat că procedeul folosit în acest scop a fost numit de marele savant biolog englez Charles Darwin „selecţia artificială" şi explicat pe baza aşa-zisei „variabilităţi individuale". Astfel, prin selecţie artificială oamenii obţin noi animale şi noi plante, care nu au existat niciodată pe Pămînt şi care arată adesea cu totul altfel decît animalele şi plantele de la care a început să se facă selecţia artificială. Faptul acesta dovedeşte că fiinţele vii nu sînt „fixe", ci sînt „plastice" şi tocmai de aceea pot fi modificate — modelate — de om.

Dar, dacă fiinţele vii sînt „plastice", nu cumva ele se pot modifica în natură şi fără ajutorul omului?

Anumiţi factori ai mediului influenţează organismele. Iată un fluture cu 2 forme: una mai deschisă la culoare, adaptată vieţii în regiunile rurale, iar celălalt de culoare mai închisă potrivită culorii mai întunecate pe care o are scoarţa copacilor în regiunile industriale.

Planta „Săgeata apei" are 3 feluri de frunze care se deosebesc între ele după cum se găsesc deasupra apei, pe apă sau în apă.

Charles Darwin a făcut multe cercetări în acest domeniu, a studiat multe animale şi plante şi a ajuns la concluzia că într-adevăr, în natură, fiinţele vii se modifică mereu, din generaţie în generaţie. Deosebit de interesantă este descoperirea făcută de Charles Darwin, că mecanismul acestor modificări ale animalelor şi plantelor care se produc în natură se aseamănă foarte mult cu acela al „selecţiei artificiale".

Pentru a ne convinge, să observăm de exemplu, o serie de iepuri, şi vom constata că nici un iepure nu este absolut la fel cu alţi iepuri: blana unora are o culoare care se aseamănă mai mult cu culoarea cîmpului unde trăiesc aceste animale, decît blana altora; unii dintre iepuri au picioarele dinapoi ceva mai lungi decît alţii şi pot fugi ceva mai repede etc. Aţi aflat doar că această însuşire a fiinţelor vii de acelaşi fel de a nu fi identice între ele se numeşte „variabilitate individuală". Ştiţi, de asemenea, că iepurii au mulţi duşmani (vulpi, lupi, păsări răpitoare şi chiar omul) care-i vînează pentru a se hrăni cu carnea lor. Or, tocmai aici, deosebirile mici dintre iepuri, datorită „variabilităţii individuale" au un rol important. Iepurii cu blana mai asemănătoare la culoare cu cîmpul (cu mediul în care trăiesc) sînt mai greu observaţi de duşmanii lor decît iepurii cu blana mai puţin asemănătoare. Tot aşa, iepurii care pot fugi mai repede, mai uşor scapă de duşmanii care-i urmăresc decît cei care fug ceva mai încet etc. Astfel iepurii mai slab dotaţi devin mai uşor prada duşmanilor lor, pe cînd iepurii care, datorită „variabilităţii individuale" au calităţile utile ceva mai dezvoltate (culoarea blănii mai potrivită, fuga mai rapidă etc.) rămîn mai mulţi în viaţă. Prin înmulţire, iepurii mai bine dotaţi transmit însuşirile lor „utile" noilor generaţii şi astfel, pe măsură ce timpul trece, se formează iepuri tot mai bine adaptaţi la condiţiile vieţii. Se înţelege însă că, cu această ocazie animalele se modifică: din generaţie în generaţie culoarea blănii se schimbă, picioarele dinapoi devin mai lungi, ş.a.m.d. Astfel, modificarea treptată a însuşirilor iepurilor face ca ei să-şi poată păstra viaţa mai lesne sau, cum se spune, le uşurează „lupta pentru existenţă".

Selecţia naturală duce la cele mai variate şi uimitoare adaptări ale organismului la mediu. Această insectă (TANUSIA BRULLEI) ce seamănă cu o frunză va fi greu observată de duşmani.

Observăm că şi aici, ca şi în cazul „selecţiei artificiale", variabilitatea individuală are un rol important. Şi aici se aleg, se „selecţionează" acele animale care, datorită variabilităţii individuale, au anumite însuşiri mai pronunţate decît celelalte. Şi aici întărirea anumitor însuşiri se face treptat, din generaţie în generaţie, ceea ce duce la formarea fiinţelor vii tot mai modificate, tot mai deosebite de acelea de la care s-a pornit.

Totuşi există o anumită deosebire dintre „selecţia artificială" făcută de om şi modificările animalelor şi plantelor care se produc în natură. În cadrul „selecţiei artificiale" omul alege pentru selecţie acele animale şi plante care au însuşirile cele mai utile omului, pe cînd în natură alegerea — „selecţia" — fiinţelor vii se face pe baza acelor însuşiri care sînt mai utile animalelor sau plantelor înseşi, permiţîndu-le să supravieţuiască mai lesne, adică să lupte mai uşor pentru existenţă.

Rezultă că nu numai omul poate modifica prin „selecţie artificială" fiinţele vii, dar şi natura — tot printr-o „selecţie" — produce astfel de modificări atît la animale, cît şi la plante. Această selecţie care se face în natură fără ajutorul omului, a fost numită de Charles Darwin, „selecţia naturală". Prin ea animalele şi plantele se transformă şi evoluează mereu în aşa fel încît fiinţele inferioare ca însuşiri devin tot mai superioare, tot mai evoluate.

Dar dacă toate fiinţele vii se supun legilor „selecţiei" şi se transformă treptat, înseamnă că şi omul, supunîndu-se aceloraşi legi, a trecut pînă acum printr-o evoluţie, datorită căreia a devenit ceea ce este. Despre această evoluţie a omului voi scrie în articolul viitor.

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

ŞTIAŢI CĂ...

...lintiţa măruntă (Wolfia arrhiza), care creşte în apele noastre alături de lintiţa obişnuită, este cea mai mică plantă cu flori? Ea are corpul lenticular, cu diametrul de 1—1,5 mm şi este lipsită de rădăcini şi frunze. Pe faţa superioară a corpului această plantă are o floare foarte mică redusă la un ovar şi o stamină.

...în Australia au fost construite garduri de sîrmă ghimpată pe distanţe uriaşe, împotriva unei adevărate invazii de iepuri? Fiind aduşi din Europa, iepurii s-au înmulţit atît de mult încît populaţia luptă împotriva lor deoarece iepurii mănîncă iarba necesară oilor — principala bogăţie a ţării.

...unele fructe viermănoase — şi în special merele — sînt mai gustoase şi mai parfumate decît celelalte? Aceasta se explică, se pare, printr-un fenomen de autoapărare, şi anume prin concentrarea în fructul atacat a unei mari cantităţi de glucoză şi arome, menite a lupta împotriva inamicului.

...lacul Ursu, situat la Sovata, are la suprafaţă o temperatură de 19—20 de grade, la un metru adîncime 30—40 grade, iar la un metru şi jumătate 60 de grade? Fenomenul se explică prin aceea că pătura subţire de apă dulce de la suprafaţă lasă căldura solară să pătrundă în pătura de apă sărată şi să se înmagazineze acolo, fără însă a-i permite să mai iasă afară.

...parfumurile florilor se transformă, în caz de secetă, în substanţe menite a proteja plantele? Aceste substanţe scad permeabilitatea protoplasmei faţă de apă, reducînd astfel transpiraţia plantei.

Poşta redacţiei

Sînt tare nerăbdătoare să aflu noile veşti din scrisorile primite la redacţie. Au venit însă aşa de multe, că nici nu ştiu pe care s-o citesc mai întîi.

Ştiu că Vasile Ştefania *din comuna* Stoeneşti, *raionul* Caracal *mi-a promis o poezie. Oare va fi reuşită? Dar în clasa pionierului* Sgarcea Valentin *din comuna* 23 August — regiunea Dobrogea, *ce s-o fi mai întîmplat? Or fi reuşit s-o ajute pe Lazăr Maria să nu rămînă corigentă la chimie?*

Rînd pe rînd, aflu răspuns tuturor întrebărilor, aflu multe, multe noutăţi.

Valcea Maria... *un nume necunoscut pentru mine. „Este prima mea scrisoare, spune Maria, sînt din satul* Buturugeni, *regiunea* Bucureşti, *aş vrea să fim prietene"*.... *Bineînţeles Maria că doresc şi eu acest lucru, mai ales că ne-ai trimis o scrisoare atît de frumoasă. Dă-mi voie să le reproduc cîteva rînduri şi celorlalţi prieteni.*

„Zilele trecute, în şcoala noastră s-au aprins becurile electrice. Ce bucurie a fost în toată şcoala! Aparatele de fizică, pînă atunci liniştite, acum au pornit să se mişte arătîndu-ne ce pot. Diafilmele au început să se desfăşoare cu paşii lor înceţi, introducîndu-ne într-o lume de basm..." *Ne bucurăm şi noi, Maria, de... bucuria voastră. Aşteptăm noi veşti. Poate, acum pentru că aveţi lumină electrică, micii tehnicieni se vor gîndi la introducerea soneriilor, la construirea unor aparate interesante etc.*

Din scrisoarea pionierei Radu Tatiana, *de la Şcoala de 8 ani nr. 1 din Tg. Neamţ, aflu că şi ea primeşte multe scrisori de la prietenii din ţară. Aceasta, pentru că în gazetă, i s-a publicat una din scrisorile ei frumoase trimise la redacţie.* „Am fost plăcut surprinsă şi bucuroasă de prietenia pionierilor care mi-au scris, spune *Tatiana*. Îmi este însă greu să le răspund tuturor, mai ales că sînt la sfîrşit de trimestru şi am mult de învăţat...". *Nu-i nimic Tatiana, prietenii tăi nu se vor supăra dacă vor primi răspuns pe această cale, a gazetei, mai ales că publicăm şi fotografia pe care ne-ai trimis-o. Urărilor tale de bine, de succes la învăţătură şi vacanţă plăcută mă asociez şi eu.*

Cu bine,
RODICA

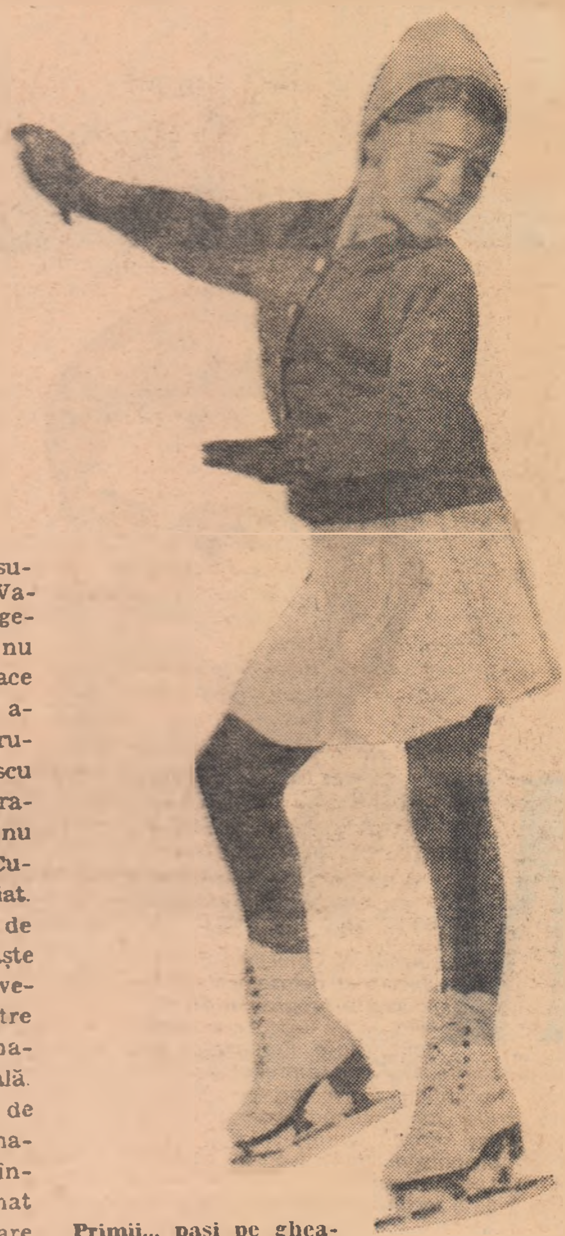
SPORT

Carnaval pe gheaţă

S-a înserat. În minunatul parc, ce se deschide în faţa Sălii Sporturilor Floreasca, străjuit de o parte de lacul Floreasca, iar de cealaltă de impunătoarele blocuri turn, e multă veselie, multă animaţie. Aici, constructorii bucureşteni au ridicat una din cele mai frumoase baze sportive; un nou patinoar artificial. O „floare de gheaţă" care prin farmecul ei dă o şi mai mare strălucire acestui cartier bucureştean ridicat în anii noştri luminoşi, în locul gropilor de gunoi ale Bucureştiului de altădată.

În această seară de decembrie, parcă toţi copiii din Bucureşti şi-au dat întîlnire aici. E primul carnaval pe gheaţă. E seara în care patinoarul îşi deschide porţile în mod festiv pentru toţi cei care îndrăgesc această minunată disciplină sportivă. Cu toţii aplaudă demonstraţiile de patinaj artistic, executate cu atîta măiestrie de campionii noştri Radu Ionian, Elena Moiş, Liliana Georgescu, Dan Săveanu, Nicolae Belu... iar iepuraşii, florile, pisoii, eroii din basme iau cu asalt uriaşa oglindă de gheaţă fermecătoare prin razele răspîndite de nenumăratele lampioane. E atîta veselie, atîta haz încît cei vîrstnici se amuză tot atît de bine ca şi cei mici. Mulţi nu ştiu încă să patineze. Cătuneanu Mihaela şi Dragoş Ion, au încălţat pentru prima dată, astă seară, ghetele cu patine. Căzăturile se ţin lanţ. Nu-i însă un motiv de supărare. Aşa-i la început. Vasile Daniela de la Şcoala generală de 8 ani nr. 111 nu are decît 9 ani. Însă face nişte piruiete care atrag atenţia tuturor. La fel de frumos patinează şi Cristescu Nicolae de la Şcoala generală de 8 ani nr. 15. Nici el nu are mai mult de 8 ani. Curînd carnavalul s-a încheiat. Mîine însă, patinoarul de la Floreasca va cunoaşte aceeaşi animaţie, aceeaşi veselie. De mîine, mulţi dintre cei prezenţi astăzi la carnaval vor fi colegi de şcoală. La ce şcoală? La şcoala de patinaj. Aici, sub îndrumarea antrenorilor, ei vor învăţa tainele acestui minunat sport şi nu va fi cu mirare dacă peste un an sau doi, pe mulţi dintre elevii de astăzi îi vom întîlni în lotul republican de patinaj artistic.

RADU POPA

Primii... paşi pe gheaţă reprezintă pentru Dipalme Aurora din clasa a IV-a a Şcolii generale de 8 ani nr. 169 din Bucureşti, minute nesfîrşite de încîntare.

Mozaic sportiv

La campionatele R.P.R. de caiac-canoe, la startul probei de 500 m canoe s-a prezentat şi Gheorghe Sidorov, fratele mai mic al campionului mondial la canoe-dublu, Achim Sidorov. Mezinul familiei nu s-a lăsat mai prejos şi a venit acasă cu un trofeu; cu titlul de campion pe anul 1964.

●

Printre cei 1 200 de reporteri prezenţi la jocurile olimpice de la Tokio, locuitorii de la Yoyogi au observat adeseori un băieţaş care-şi făcea apariţia în satul olimpic. Tînărul purta pantaloni scurţi şi avea pe braţul stîng ecusonul de „Olimpic Reporter". El nu era altul decît Helmuth Ruskowski din R. F. Germană, în vîrstă de 11 ani. În fiecare zi, Helmuth culegea ştiri şi materiale pentru gazeta editată în satul olimpic în timpul marilor întreceri.

●

În ziua în care atleta engleză Mary Bignal-Rand a cîştigat medalia olimpică de aur la Tokio, la săritură în lungime, stabilind un nou record mondial, mama ei, Hilda Bignal în vîrstă de 54 de ani, a cîştigat campionatul de popice al Ţării Galilor.

●

Pe acoperişul clădirii de nouă etaje a magazinului universal „Printemps" din Paris, a fost amenajată o pîrtie artificială de schi. Pîrtia (lungime 40 m, lăţime 6 m, diferenţă de nivel 7 m), constă dintr-un covor de material plastic aşternut peste tabla acoperişului.

SIMPOZION

CREANGĂ

Noiembrie. Colectivul de conducere al detașamentului, întocmește programul de activități. De fapt e prezentă toată clasa. Propunerile sînt multe și felurite. Dar una, e prezentă în carnețelul fiecăruia: comemorarea marelui nostru scriitor Ion Creangă. Aceeași propunere și totuși discuții aprinse:

— Să organizăm o adunare cu tema „Creangă povestitorul".

— Mai bine o lectură a „Amintirilor din copilărie".

— De ce numai a „Amintirilor", mie îmi plac basmele, să organizăm o seară de basme!

Ca să fie pe placul tuturor detașamentul ar fi trebuit să organizeze nu o seară, ci o mie și una de nopți, să nu renunțe la nimic, atît le este de dragă întreaga operă a marelui nostru povestitor.

— Ar exista o soluție, le vine în ajutor instructorul de detașament, profesorul Cuc Mihăilă. O posibilitate de a trece în revistă și aspecte din viața scriitorului și principalele sale opere. Ce ați spune de organizarea unui simpozion?

— Un simpozion? Minunat! Tuturor le-a plăcut ideea. Toți și-au manifestat dorința de a participa la pregătirea lui. Cineva mai grijuliu a spus: — „Numai de-ar fi la fel entuziasmați și spectatorii!" Și pentru a ne convinge și noi cum s-au terminat aceste planuri entuziaste, ce ne-am zis: să mergem la simpozionul organizat de detașamentul clasei a VI-a E de la Școala de 8 ani nr. 26 din București. Să-l urmărim atent și... la urmă să ne spunem părerea și poate să-i și lăudăm pe organizatorii lui.

...Încet, încet lumina inundă scena pe al cărei fundal întîlnim portretul cunoscut și drag al lui Ion Creangă. La o măsuță, instalat în fața unui microfon, pionierul Ionescu Ovidiu citește expunerea pe care a pregătit-o cu atîtea zile înainte și pe care a intitulat-o

Ion Creangă — povestitor

Anul acesta, se împlinesc 75 de ani de la moartea marelui povestitor Ion Creangă, născut la Humulești în anul 1837. Părinții lui Ion Creangă erau răzeși. Familia, în care s-a născut Ion, viitorul scriitor, a dus o viață grea. Astfel, greutățile vieții l-au silit pe tatăl lui Ion să-și părăsească starea de om liber și să se ducă la muncă „în parte" în ținutul Iașilor pe moșia Prigoreni, unde a și murit. Mama marelui povestitor, Smaranda Creangă, fusese aprigă și ageră, femeie. Ea a depus multe eforturi pentru a-l da la învățătură pe Ion care, i se părea ei, că îi seamănă la ascuțimea înțelegerii.

Micul Creangă a învățat buchiile în sat la Humulești, apoi la Nanu la Broșteni, iar pe urmă la școala domnească de la Tg. Neamț. Mama sa l-a trimis după aceea la școala de catiheți din Fălticeni, iar în 1855, a intrat bursier la seminarul de la Socola. După ce a fost hirotonisit diacon, Creangă a urmat cursurile școlii de învățători de la Iași. Deși iubea mult școala, Creangă a fost scos din învățămînt și din rîndul preoților că, însetat de cultură, se dusese într-o seară la teatru și pentru că își tunsese codița împletită pe care o purtau preoții în vremurile acelea. Acestea însemnau pe atunci păcate de neiertat. Viața scriitorului devine tot mai precară. Dovadă și bojdeuca din Țicău, așezată pe marginea unei rîpe, în care scriitorul a viețuit mulți ani necăjiți. Acest loc de exil, bojdeuca din Țicău nr. 4, n-avea să fie luminată decît de apariția lui Mihai Eminescu. Poetul a fost pentru Creangă un prieten bun și un sprijin de nădejde în creația lui artistică. Cînd Eminescu a plecat la București chemat de către Titu Maiorescu, Creangă îl chema înapoi cu scrisori calde; se simțea și mai sărac fără prietenia poetului.

Cunoscînd ca învățător sufletul copiilor, Ion Creangă a creat o literatură pentru copii deosebit de valoroasă. Poveștile, povestirile cu caracter anecdotic, precum și Amintirile din copilărie, reprezintă cea mai prețioasă moștenire în literatura noastră pentru copii. Adesea, Creangă le citea copiilor poveștile sale înainte de a le da la tipar, considerînd că nimeni nu este în stare să aprecieze valoarea unei povești mai bine decît ei. Creangă a înțeles deosebita importanță a lecturii pentru educarea copiilor și, de aceea, în manualele sale școlare el le vorbește celor mici despre valoarea cărții. Iată ce spune el într-un manual de-al său pentru clasele primare: „Cartea face pe copil om deplin... dă lumină minții... prin carte ne spun strămoșii noștri, cum își iubeau țara și o apărau de străini, de străinii care voiau să le-o ia; prin carte ne spun ei, că: limba și țara sînt cele mai scumpe lucruri pe care pierzîndu-le ne pierdem și pe noi... Numai cartea singură poate păstra neschimbate gîndurile noastre peste sute și mii de ani. Așadar, cartea este o minune!"

Cartea „Amintiri din copilărie" a lui Creangă a fost citită de către copiii tuturor generațiilor de pînă azi. Ea ne înfățișează o frescă realistă a vieții țărănimii din ținuturile de munte ale Moldovei, din prima jumătate a secolului al XIX-lea. Oamenii prezentați de povestitorul moldovean îndrăgesc viața, limba, și satul lor. Scriitorul a fost puternic legat de satul său natal și de locurile copilăriei. Neuitate rămîn pentru copii paginile din „Amintiri" în care sînt povestite jocurile și năzdrăvăniile lui Nică: pățania cu cireșele mătușii Mărioara, cu pupăza sau întîmplarea de la Broșteni cînd împreună cu Dumitru, fratele mamei cel mic, plini de rîie căprească, au dărîmat casa Irinucăi.

Un eveniment important din copilăria sa, l-a constituit intrarea în școală. Nică nu era un copil leneș sau lipsit de dragoste de carte. Dar „Calul Bălan" și „Sfîntu Nicolae" împletit din curele l-au silit să fugă de la școală. După ce a fost luat cu binișorul însă, Nică a obținut rezultate bune. El era harnic și la treburile gospodăriei. Se întrecea cu fetele cele mari „la tors", „la cusut și săraduit sumane", fiind nelipsit de la clăcile unde toți lucrau cu spor și dragoste de muncă. Trăind încă de mic în mijlocul consătenilor săi, el îi îndrăgește și învață de la ei datinele strămoșești, strigăturile satirice și proverbele pline de înțelepciune. Nică a crescut în mijlocul unei atmosfere de iubire pentru poporul din rîndurile căruia se ridicase și căruia i-a dăruit întreg talentul și puterea sa de muncă. Amintirile din copilărie constituie pentru micii cititori de astăzi un document prețios asupra vremurilor din trecut înfățișînd școala și metodele barbare folosite pe atunci pentru a-i determina pe școlari să învețe.

...Ce frumoase sînt și povestirile lui Creangă! În povestirea „Moș Ion Roată și Unirea" Creangă zugrăvește chipul unui țăran deputat în adunarea ce trebuia să hotărască asupra unirii țărilor romîne. Ion Roată este dîrz, înțelept, el înfruntă pe boierul lăudăros și înfumurat, care socotindu-l „cam greu de cap" îi dă cunoscuta pildă cu bolovanul greu din ogradă. La izbucnirea plină de enervare a boierului, țăranul răspunde limpede și liniștit dovedind că înțelesese mai mult decît voia boierul să le arate: „Iar de la bolovanul dumneavoastră am înțeles așa; că pînă acum noi țăranii am dus fiecare cîte o piatră mai mare sau mai mică pe umere; însă acum sîntem chemați a purta împreună tot noi, opinca, o stîncă pe umerele noastre".

Ion Creangă a creat și un prețios tezaur de povești care sînt mult îndrăgite de copii. Avînd ca model basmul popular, Ion Creangă a pus la baza poveștilor sale tema luptei dintre bine și rău. Recunoaștem în „Soacra cu trei nurori" imagini din viața satului cu aspectele ei mai caracteristice, cu grija și munca de fiecare zi, cu obiceiurile și năzuințele oamenilor de la țară. Iar în „Povestea unui om leneș", întîlnim dorința scriitorului de a biciui unele defecte ale oamenilor. Cine n-a citit „Capra cu trei iezi?" În ea este întruchipată dragostea de mamă care în grija ei deosebită pentru copii le dă sfaturi înțelepte, spre a-i feri de nenorociri. Purtarea iezilor din poveste arată urmările neascultării și zburdălniciei fără măsură. „Punguța cu doi bani" o cunoaștem de cînd eram de-o șchioapă. În alaiul cocoșului nedreptățit ne simțeam prezenți și noi, copiii, pentru că vedeam în boier un om hapsîn, dornic de îmbogățire, rîvnind în lăcomia lui pînă și la cel mai mic bun al altora. Tuturor ne-a încîntat copilăria „Povestea lui Harap Alb" cea mai desăvîrșită dintre poveștile lui Creangă. Am suferit alături de Harap Alb, ne-am bucurat de vitejia lui, l-am urît pe spîn și am înțeles că izbînda este pînă la urmă de partea celor cinstiți, iar cei cruzi și vicleni sînt întotdeauna pedepsiți și înfrînți.

Lectura operei lui Ion Creangă care poate fi considerat pe drept cuvînt părintele literaturii pentru copii din țara noastră, prezintă o deosebită valoare și pentru cititorii de azi. Opera sa contribuie la cunoașterea vieții și concepțiilor poporului, la însușirea comorilor limbii materne, la dezvoltarea dragostei pentru popor.

...Aplauzele îl răsplătesc pe Ovidiu pentru expunerea care i-a purtat pe copii prin întreaga operă a lui Ion Creangă. Dar nu avem timp de comentarii. Iată, pe scenă apar pionierii Gavrilă Cornelia și Micșunescu Victor. Între faldurile cortinei, care reprezintă acum un mic „ecran" se succed pe rînd „imagini", de fapt desene înfățișînd aspecte din opera lui Ion Creangă. Desenele realizate de instructorul de detașament, Cuc Mihăilă le va înlesni copiilor din sală răspunsul la ghicitorile ce urmează.

PIONIERA:

Tovarăși, doar un lucru vi se cere:
Să ne-ascultați cu multă-atențiune.
Din ghicitoarea-n versuri noi vom spune
Doar inceputul...
Este cred de-ajuns.
Vrem de la voi. la rimă un...

PIONIERUL:

Un răspuns!

PIONIERA:

Acum fiți toți numai urechi
Dintre povestitorii vechi
Cine mai mult v-a fermecat?
Răspunsul e ușor de dat
Scria cu haz... Haideți! Haideți, ca-n bancă
La școală! Este...

SALA:

Ion Creangă, Ion Creangă

PIONIERUL:

Vi-e tare binecunoscut!
Dar știți și unde s-a născut?
Răspunsul nu-i greu să-l ghicești...
Este comuna

SALA:

Humulești!

PIONIERA:

Așa! Acum, de mi-e permis,
Spun ghicitori din tot ce-a scris!
Ce-a scris... ușor e să ghicești
A scris o carte de...

SALA:

Povești!

PIONIERUL:

Numai atît? Cine mai știe

SALA:

„Amintiri din copilărie"

PIONIERA:

Acum, o nouă ghicitoare:
Creangă... în ce poveste oare
Vorbește despre un ostaș rus
Poznaș și vesel, ce s-a dus
În rai și iad? Hai, spuneți, fiindcă
N-am timp să aștept!

SALA:

„Ivan Turbincă"!

PIONIERUL:

Pe cîte mi-amintesc... mai este
Un om poznaș dintr-o poveste!
El, uneori, cu chibzuială
Făcea isprăvi cam de... Păcală!
Primea o pungă pe-un gînsac
Îl știți?

SALA:

„Dănilă Prepeleac"!

PIONIERA:

Cum se numește-o povestire
Care vorbește de Unire?
O mie opt sute cincizeci și nouă
Vă este cunoscută vouă?
Cu un țăran, dîrz și isteț
Ce-n judecată n-avea preț!
Cred că-mi răspunde sala toată
Așa-i? S-aud!

SALA:

„Moș Ion Roată"!

PIONIERUL:

V-am spus destule! Deci vă mulțumim
Și rîndul viitor din nou venim,
Ca să vă spunem alte ghicitori,
Căci mai avem atîția scriitori!

...V-a plăcut? Cred și eu. Și copiilor din sală le-au plăcut și aplauzele nu mai contenesc. Într-un colț al sălii îl văd pe Dragomir Mircea. Radiază de bucurie. Ideea cu ghicitorile a lui a fost. Dar, ce se întîmplă? Rumoarea din sală a dispărut ca prin farmec. Ce liniște! De undeva răsună primele acorduri ale Rapsodiei romîne de George Enescu. Și deodată, pe fondul cunoscutei rapsodii auzim un glas. Mi se pare o clipă că un bunic bătrîn, bătrîn și tare bun a poposit în mijlocul nepoților și le spune cu glas blajin, mîngîietor o poveste. Am recunoscut cu emoție glasul povestitorului dar, o fetiță de lîngă mine ține neapărat să precizeze:

— „Știți, e un disc cu „Amintiri din copilărie" citite de Mihail Sadoveanu.

Frumoasă idee! E de fapt o întîlnire a copiilor cu un alt titan al literaturii romîne, care l-a prețuit mult pe Creangă și a adăugat noi comori la tezaurul limbii și literaturii romîne.

E firesc ca „nepoții din sală" să-i răsplătească pe organizatorii simpozionului cu ropote de aplauze așa cum i-am aplaudat apoi pe interpreții unor fragmente dramatizate din „Soacra cu trei nurori" și „Povestea unui om leneș". Beldiman Liana, Pavel Gheorghe, Cazangiu Gabriela, Zorilă Mariana, Constantinescu Mircea, Sandu Constantin...

— Ei, cum v-a plăcut simpozionul, copii? Dacă o să mă întrebați pe mine, care am fost de față, o să vă spun că mie mi-a plăcut mult, că am aplaudat alături de copii, că am răspuns cu ei în cor la ghicitori și am fost bucuroasă de încă o întîlnire cu opera lui Ion Creangă. Pentru că, de Creangă nu te poți despărți o dată cu vîrsta copilăriei. Prietenia cu Nică, e o prietenie frumoasă, statornică, pentru toată viața.

Pagină realizată de
CONSTANȚA NICULESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii", telefon 17 60 10, 17 60 20; **Tiparul:** Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

40631